

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 362/2016-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. mája 2016 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti W4 s. r. o., Blagoevova 9, Bratislava, zastúpenej advokátskou kanceláriou OLEXOVA VASILISIN s. r. o., Gorkého 6, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Marcel Vasilišin, LLM, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Sžf 32/2015 z 9. decembra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti W4 s. r. o. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. apríla 2016 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti W4 s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Sžf 32/2015 z 9. decembra 2015 (ďalej len „namietané uznesenie“).

2. Predmetom sťažnosti je sťažovateľkou tvrdené porušenie jej označených práv namietaným uznesením, ktorým najvyšší súd odmietol jej odvolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 S 156/2014 z 13. januára 2015. Týmto uznesením krajský súd zastavil konanie o návrhu sťažovateľky na obnovu predchádzajúceho konania podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), v ktorom bola sťažovateľka neúspešná. Krajský súd a najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach zhodne dospeli k záveru, že obnova konania v tomto prípade (správne súdnictvo) nie je prípustná. Najvyšší súd konštatoval, že opravný prostriedok v správnom súdnictve je prípustný len vtedy, ak je to ustanovené v piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, pričom obnova konania ako mimoriadny opravný prostriedok vo veciach rozhodovania o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nie je v tejto časti Občianskeho súdneho poriadku upravená, preto je neprípustná. Sťažovateľka, naopak, zastáva názor, že § 246c ods. 1 OSP sa vzťahuje iba na riadne, nie mimoriadne opravné prostriedky.

3. Sťažovateľka *„má však za to, že obnova konania ako mimoriadny opravný prostriedok je kategoricky diametrálne odlišný od dovolania v tom že neodstraňuje procesné nedostatky ani nespresňuje právny názor, ale skúma nové okolnosti resp. skutočností ktoré vyšli najavo po právoplatnom rozhodnutí, ktoré v čase konania a rozhodovania neboli známe. Tým sa pôvodné rozhodnutie súdu stáva potenciálne vadné resp. úplne nulitné a bez faktického podkladu.“*. Podľa sťažovateľky *„Obnova konania je nevyhnutná predovšetkým s ohľadom na nemožnosť nechať v platnosti rozhodnutie, ktoré je v rozpore s právom Európskej únie. V rámci Európskej únie platí princíp prednosti práva EÚ pred právom členských štátov. Tento princíp je implicitne zakotvený v Zmluve o fungovaní EÚ. Zásadu prednosti Európsky súdny dvor potvrdil vo svojom rozsudku Costa v. Enel 6/64, Stanovisku súdneho dvora 1/91 a je zakotvená takisto v Zmluve o Ústave pre Európu.“*

4. Podľa sťažovateľky najvyšší súd porušil princíp zachovania právnej istoty a odopiera jej výkon spravodlivosti.

5. Sťažovateľka vyhradzuje si podrobnejšie dôvody predložiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie navrhla ústavnému súdu vydať tento nález:

„1. Najvyšší súd rozhodnutím č. 5Sžf/32/2015 zo dňa 09.12.2015 porušil právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu v časti princípu zachovania právnej istoty podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č. 1Cob/124/2014 zo dňa 10.12.2015 a vracia mu vec na ďalšie konanie.“

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

8. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

9. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, čo v danom prípade ústavným súdom zistené ani nebolo.

10. Predmetom sťažnosti sťažovateľky je námietka porušenia označených práv namietaným uznesením najvyššieho súdu. Právnym jadrom jej dôvodov je neakceptovanie takej interpretácie dotknutých ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorej v správnom súdnictve je obnova konania neprípustná.

11. Problematika prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov v správnom súdnictve je už dostatočne v judikatúre najvyššieho súdu, ale i ústavného súdu rozpracovaná. Pokiaľ ide o ústavný súd, tento už viackrát vo svojich rozhodnutiach potvrdil názor, že dovolanie v správnom súdnictve je neprípustné (napr. II. ÚS 65/2010, II. ÚS 87/09, IV. ÚS 208/08) a na tieto rozhodnutia sa odvoláva aj najvyšší súd v namietanom uznesení. Ústavný súd nepovažuje za potrebné dôvody uvedeného záveru osobitne v tomto

uznesení opakovať, preto iba na uvedené rozhodnutia odkazuje, pričom však podotýka, že tento názor vychádza z principiálnych hľadísk, preto sa nepochybne vzťahuje na všetky mimoriadne opravné prostriedky, teda aj na obnovu konania.

12. V uvedených intenciách ústavný súd konštatuje, že po preskúmaní sťažnosti a jej príloh, ako aj namietaného uznesenia v spojení s rozhodnutím krajského súdu nezistil žiadne relevantné dôvody, ktoré by nasvedčovali, že namietané uznesenie najvyššieho súdu je arbitrárne alebo svojvoľné, či inak porušujúce sťažovateľkou označené práva, preto sťažnosť posúdil ako zjavne neopodstatnenú.

13. Ústavný súd už iba nad rámec k interpretácii § 246c ods. 1 OSP konštatuje, že závery o neprípustnosti obnovy konania v správnom súdnictve sa, na rozdiel od toho, čo tvrdí sťažovateľka, javia prima facie už pri použití obvyklých výkladových metód (systematický, jazykovo-gramatický a logický výklad) ako nesporné. Kým prvá veta tohto ustanovenia určuje pravidlo primeranej aplikácie (*„Pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.“*), tak potom druhá veta je výnimkou z tohto pravidla (*„Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti.“*), pričom samotná konštrukcia druhej vety vylučuje splnenie podmienky primeraného použitia prvej, tretej a štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku, pretože primerané použitie možno uplatniť iba v prípade *„riešenia otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti zákona“*. Prípustnosť opravného prostriedku v správnom súdnictve je explicitne upravené v druhej vete § 246c ods. 1 OSP v spojení s ďalšími súvisiacimi ustanoveniami (napr. § 250ja ods. 1 OSP).

14. Ústavný súd zistil, že v stručnom obsahu sťažnosti absentujú konkrétne a relevantné dôvody ústavnoprávneho charakteru, ktoré by akýmkoľvek spôsobom navodzovali príčinnú súvislosť medzi tvrdeným porušením označených práv sťažovateľky a namietaným uznesením. Konštrukcia sťažovateľky o dodatočnom odôvodnení sťažnosti je

neprijateľná a v tejto súvislosti ústavný súd upozorňuje na svoju ustálenú judikatúru, z ktorej celkom jednoznačne vyplýva, že sťažnosť možno považovať za včas podanú, ak v určenej lehote je nielen doručená ústavnému súdu, ale obsahuje aj všetky zákonom predpísané náležitosti.

15. Obdobne musí ústavný súd poukázať na zmätočnosť petitu sťažnosti, v ktorom 1. a 2. bod vzájomne nekorešpondujú. Sťažovateľka v 1. bode navrhuje vysloviť porušenie

svojich práv namietaným uznesením, ale v 2. bode žiada zrušiť uznesenie krajského súdu. Takýto petit je nevykonateľný najmä vzhľadom na čl. 127 ods. 2 prvú vetu ústavy.

16. Ústavný súd na základe všetkých skutočností uvedených v tomto odôvodnení odmietol sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú už pri jej predbežnom prerokovaní s tým, že z dôvodov uvedených v bode 14 a 15 ju bolo možné odmietnuť aj pre nesplnenie zákonom predpísaných skutočností.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. mája 2016